

Forum for Natur og Friluftsliv - Sør-Trøndelag

Sandgata 30, 7012 Trondheim

Tlf.: 91369378 E-post: sor-trondelag@fnf-nett.no

Røros kommune

Dato: 15.10.2014

postmottak@roros.kommune.no

Uttalelse om planprogram for kommuneplan i Røros kommune

FNF er et samarbeidsnettverk for naturvern- og friluftsjorganisasjoner på fylkesnivå. I Sør-Trøndelag er elleve organisasjoner tilknyttet FNF som til sammen har 33 000 medlemskap. Vi arbeider for å bevare natur og mulighetene å drive med friluftsliv, både i nærmiljøet og i uberørt natur.

Vi mener at friluftsliv må være et viktig tema i kommuneplanen for Røros. Friluftsliv er en samling av aktiviteter med svært stor oppslutning, ni av ti sier at de er interessert i friluftsliv¹. Friluftsliv gir kommuner med få innbyggere konkurransefortrinn som å lokke nye innbyggerne til seg gjennom at de har større muligheter for friluftsliv. Friluftsliv skaper også mye fysisk aktivitet og dermed bedre folkehelse. Det er dessuten den form for aktivitet som har størst potensial til å nå ut til enda flere. To tredeler sier at om de skal bli mer aktive er det fysisk aktivitet i naturen de er interessert i å begynne med eller gjøre mer av². Friluftsliv bidrar allerede i dag til store besparelser til sykehus og omsorg, som vil bli enda viktigere i framtiden.

Hvor viktige naturområdene er for folkehelsen og trivsel blir ofte glemt når man skal avklare arealsaker. De fleste er enige i at vi trenger mer friluftsliv for å kutte utgiftene til sykehusene, men når man diskuterer hvor et nytt boligfelt eller industriområde skal plasseres, er det friluftsanlegg som man ofte tar først. Å bevare og opparbeide attraktive friluftsområder er et av de viktigste folkehelseiltakene. Det er ikke bare når turområder forsvinner som har effekt på hvor mye vi går på tur. Når det kommer nye inngrep i et område blir opplevelsen redusert, selv om man fortsatt kan gå en tur på samme sted. Den reduserte opplevelsen kan gjøre at man ikke kommer seg ut like ofte. Naturopplevelsen og rolige omgivelser er en av de viktigste motivasjonsfaktorene for å komme seg ut i naturen³.

¹ TNS Gallup 2012

² Synnovate oktober 2010.

³ Synnovate 2009

Røros er en stor hyttekommune. Hyttenæringen kan være bærekraftig, men feil planlagt kan hytter gi unødig store inngrep. For å få en oversikt over omfanget og behovet av nye hyttetomter, må kommunen ta fram statistikk over hvor stor andel av hyttetomtene som ligger inne i tidligere planer, og som er solgt. Om tomtereserven er liten, og kommunen mener at det trengs flere tomter, mener vi at man må ta følgende hensyn:

- Nye tomter skal i første omgang komme gjennom fortetting av eksisterende hyttefelt.
- Om det ikke er mulig å fortette, skal nye tomter komme gjennom utvidelser av eksisterende felt, eller tett inntil vinterbrøytet vei.
- Man må sette rekkefølgebestemmelser for å hindre at alle områder blir bygd ut litt istedenfor at noen områder blir bygd ut ordentlig.

Vi mener at kommuneplanen må ha bærekraft som et av hovedtemaene. Godt over 4500 arter er på den norske rødlista; de fleste er negativt påvirket av arealendringer. Det er viktig at kommunen styrker kunnskapen om det biologiske mangfoldet slik at administrasjonen, politikere og folk flest kjenner til hvilke arter og naturtyper som krever spesielle hensyn og tiltak i planprosessene og i næringsvirksomhet. Å ta vare på naturen er et felles ansvar og må vises i politikk og planer på alle nivåer, også på kommunenivå. Biologisk mangfold redder man ikke gjennom enkelte vedtak som verner et naturområde, det reddes gjennom bevisste valg i de fleste beslutninger som kommunen fatter.

En del av en satsning på bærekraftige samfunn må inkludere å satse på ENØK i egen virksomhet, og stimulere til at husholdninger og bedrifter gjennomfører tiltak. Dette er viktig for å minske det presset på naturen som kraftverk og kraftlinjer utgjør.

Klima må også være en del av bærekraftsatsningen. Når arealer planlegges må transportbehov være en del av utredningene og en viktig del av beslutningen. Plasseres boliger, kjøpesenter og arbeidsplasser på feil steder så innebærer det økt transportbehov i lang tid framover. En god investering for fremtiden kan derfor være å begrense boligfelt til steder der det er gangavstand til butikker, arbeidsplasser og kollektivtrafikk.

Motorferdsel i utmark skaper støy og slipper ut eksos. Når en stor del av de som utøver friluftsliv gjør det for å komme vekk fra støy og forurensing, går motorferdsel ut over friluftslivet. I tillegg til å gi en negativ effekt på friluftsliv gir det også utslipp av klimagasser. Vi mener derfor at Røros kommune ikke skal ta med snøscooterløyper i sin kommuneplan.

Uttalelsen støttes av: FIVH-Trondheim, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Norsk Ornitologisk Forening avdeling Sør-Trøndelag, Syklistenes Landsforening, Trondhjems Turistforening og Trondheim Turmarsjforening.

Staffan Sandberg
Fylkeskoordinator
FNF Sør-Trøndelag